

Hovorme viac – participácia mládeže a medzirezortná spolupráca

Odporúčania pre ďalšiu prácu Medzirezortnej pracovnej skupiny Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štátnu politiku mládeže (MRPS)

(marec – jún 2017)

Ciele projektu:

1. Efektívna spolupráca zástupcov rezortov, odborníkov z praktickej práce s mládežou, tvorcov politík, pričom je využitý ako nástroj štruktúrovaný dialóg, teda mapovanie reálnych potrieb mladých ľudí.

V tomto prípade sme ako východiskový materiál využili Stratégiu pre mládež SR na roky 2014 – 2020. Sústredili sme sa na témy, ktoré neboli dostatočne napĺňané na národnej úrovni (nadviazanie na pracovné workshopy v totožných témach, ktoré boli realizované 13. – 15. júna 2016 organizáciou luventa – Slovenský inštitút mládeže)

2. Definovanie odporúčaní v oblasti Vzdelávanie, Dobrovoľníctvo a Zdravie a zdravý životný štýl, vychádzajúc z potrieb uvedených v Stratégii pre mládež SR na roky 2014-2020 (ďalej len Stratégia).

Ambíciou projektu je komunikovať odporúčania tvorcom štátnej politiky mládeže, konkrétne Odboru mládeže MŠVVaŠ SR a zdôrazniť dôležitosť implementácie. Odvolávame sa na strategické dokumenty na národnej i európskej úrovni, nakoľko sú pre Slovenskú republiku platné a záväzné a Vzdelávanie je jednou z kľúčových oblastí. Cieľom bolo definovať opatrenia, vedúce k zlepšeniu súčasného stavu v práci s mládežou v súlade so Stratégiou, pričom konkrétne úlohy si po zvážení určia jednotliví kľúčoví aktéri v každej z oblastí.

Postup práce, využitý počas konzultácií v oblastiach Vzdelávanie, Dobrovoľníctvo, Zdravie a zdravý životný štýl:

1. **Oslovenie účastníkov:** pre účasť v jednotlivých pracovných skupinách sme oslovovali členov MRPS, nominovaných jednotlivými rezortmi, inštitúciami a organizáciami, a tiež účastníkov workshopov, ktoré realizovala luventa – Slovenský inštitút mládeže v termínoch 13. – 15. júna 2016 v rovnakých oblastiach Stratégie, ako v projekte Hovorme viac.

Zainteresované skupiny: mladí ľudia (reálne potreby)
odborníci z jednotlivých rezortov, inštitúcií a organizácií
tvorcovia politík (kompetentní ovplyvňovať tvorbu politiky mládeže)

2. Priebeh stretnutí:

Využitie metódy: icebreaking, brainstorming, prednáška, práca v skupinách, diskusia, hodnotenie

Využitie techniky: využitie kreatívnych pomôcok (v procese zoznamovania účastníkov a icebreakingu), práca s flipchartom, videoprojekcia s využitím notebooku a dataprojektora, práca v skupinách systémom world cafe, facilitovaná diskusia, výber z opatrení formou hlasovania, následné rozpracovanie odporúčaní v pléne

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.

www.zipcem.sk

3. Proces definovania opatrení v súlade so Stratégiou SR pre mládež na roky 2014 – 2020:

A) v novembri 2016 prebehlo Kick-off stretnutie, ktorého cieľom bolo:

- oboznámiť účastníkov s cieľmi projektu a jeho obsahom
- určiť priority v jednotlivých oblastiach Stratégie, pričom tieto vychádzali z výstupov workshopov, realizovaných v júni 2016
- dohodnúť postup ďalšej práce a orientačné termíny konzultácií k jednotlivým oblastiam

B) priority z jednotlivých oblastí sme zostavili do dotazníkov a tento poslali mladým ľuďom, aby mali možnosť vybrať tie, ktoré sú dôležité pre nich. V dotazníku tak hierarchicky zoradili priority, s ktorými ďalej pracovali účastníci pracovných skupín. Respondentmi dotazníkov boli mladí ľudia, ktorí mali skúsenosti s danými oblasťami, teda boli prijímatelia neformálneho vzdelávania, prípadne sami v ňom pôsobili, pôsobili v dobrovoľníctve, alebo v oblasti týkajúcej sa zdravia a zdravého životného štýlu

C) po odprezentovaní priorít v pléne sa účastníci rozdelili do pracovných skupín. Tu je možné využiť dva spôsoby:

- podľa toho, ktoré témy boli pre nich aktuálne z hľadiska ich zamerania a odbornosti (každá skupina pracuje s jednou témou počas trvania dohodnutého času)
- podľa počtu účastníkov vytvoríme rovnaké skupiny (to najmä v prípade, pokiaľ sú jednotlivé témy obsahovo blízke a účastníci sa vyjadrujú k všetkým, vtedy využívame systém world café)

Po zhodnotení všetkých konzultácií účastníkom najviac vyhovovala práca v skupinách systémom world café, čo je rotovanie skupín podľa dohodnutých pravidiel – 3 až 4 členná skupina sa venuje jednej téme 20 minút, po uplynutí času sa presunie k ďalšej téme. Pri každej téme zostáva facilitátor, ktorého úlohou je jednak usmerňovať diskusiu ku konkrétnemu cieľu a po výmene skupín zabezpečiť prenos informácií od jednej skupiny k ďalšej tak, aby tá mohla nadviazať na rozpracované témy alebo aspoň pochopila súvislosti.

Po uplynutí celej časovej dotácie na túto aktivitu nasleduje prezentácia jednotlivých výstupov, prezentuje facilitátor. Tu je priestor na diskusiu, ktorú facilituje jeden z lektorov, vedúcich stretnutie. V tomto štádiu sa definujú konkrétne opatrenia k jednotlivým prioritám, pokiaľ neboli definované už počas práce jednotlivých skupín.

Po ukončení prezentácie sa celá skupina dohodne na znení jednotlivých opatrení a tie sa následne zreteľne napíšu na samostatné papiere tak, aby s nimi bolo možné následne pracovať. Pokiaľ z doterajšej práce vyvstalo väčšie množstvo opatrení, nasleduje hlasovanie podľa dôležitosti, ktoré im prikladajú účastníci pracovnej skupiny.

(každý účastník má k dispozícii 10 bodov, ktoré môže ľubovoľne rozdeliť medzi jednotlivé návrhy opatrení tak, akú dôležitosť pri napĺňaní cieľov Stratégie im prikladá, teda napr. môže prideliť 10 bodov jednému návrhu, pokiaľ ho považuje za kľúčový, prípadne rozdeliť svoje body medzi viaceré opatrenia)

Po sčítaní bodov sú ku každej priorite priradené max. 2 návrhy opatrení. Stále má však každý účastník možnosť venovať sa konkrétnemu návrhu, pokiaľ má na to vhodný argument (z hľadiska možností jeho

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.

rezortu, inštitúcie, organizácie, odbornosti a p.) a vidí v ňom silný potenciál. Často je možné jednotlivé návrhy kombinovať, nakoľko sa pri realizácii môžu vzájomne dopĺňať.

Vybraté návrhy sa následne rozpracujú:

- na aké potreby opatrenie odpovedá (aký konkrétny cieľ napĺňa)
- aký je jeho predpokladaný dopad
- kto sú kľúčoví hráči v procese jeho implementácie

Tu je potrebné účastníkov smerovať k čo najkonkrétnejším záverom a odporúčaniam z hľadiska ich odbornosti a pôsobnosti (akým spôsobom sa bude na implementácii podieľať dotknutý rezort a kto je v tomto prípade kompetentný a pod.)

Následne sa prezentujú kompetentným tvorcom politik (v tomto prípade Odboru mládeže, prípadne, po dohode s OM sa v posledný deň konzultácií pozvú kompetentní, ktorí majú dosah na implementáciu jednotlivých opatrení, alebo sú inak pri nej dôležití).

4. Odporúčania:

A) Aktualizácia členstva v MRPS tak, aby členovia skutočne mali kompetencie vo svojom rezorte vplyv na implementáciu opatrení

B) Zabezpečiť prenos informácií z MRPS smerom do rezortu, inštitúcie, organizácie a to odporúčaním konkrétneho mechanizmu/nástroja, ktorý je možné využiť (napríklad s využitím neformálnych metód a techník, čo nielen zabezpečí zaangažovanosť rezortu, ale i posilní kompetencie člena MRPS, ktorý informácie odovzdáva)

C) Snažiť sa zabezpečiť lepšie prepojenie jednotlivých rezortov a sektorov v záujme práce s mládežou (pravidelnou komunikáciou a ostatnými opatreniami tu uvedenými, napr. i konkrétnym návrhom Centrálného informačného systému), ľudia sú ochotní viac spolupracovať, pokiaľ majú príležitosť

D) Posilniť a stabilizovať postavenie MRPS vo vzťahu k Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR, čím sa zvýši aj motivácia členov MRPS navzájom spolupracovať na spoločných úlohách (v súčasnosti motivácia klesá)

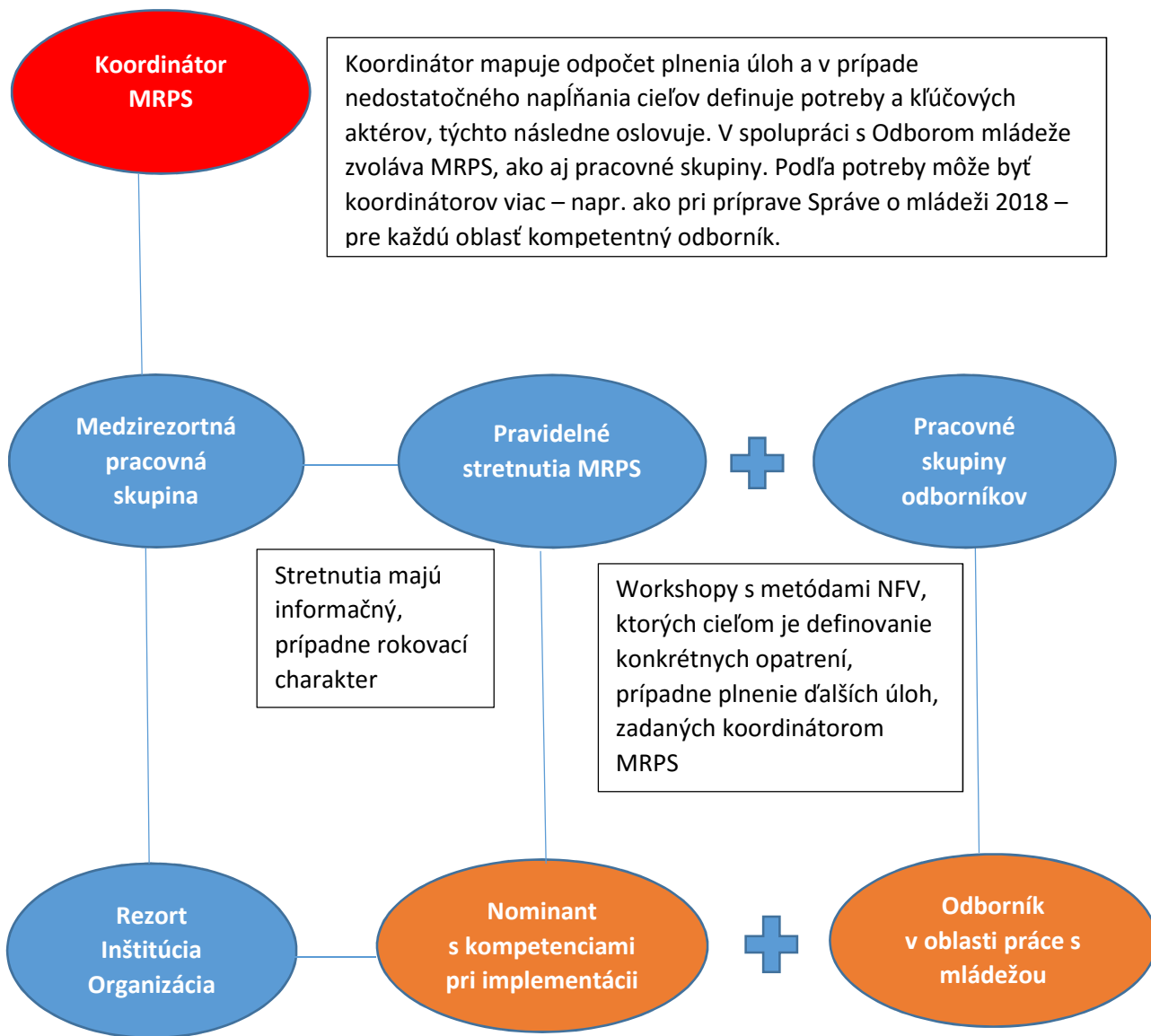
E) Posilniť pozíciu MRPS a jej kompetencie tak, aby bola akceptovaná aj pri implementácii opatrení

F) Menovať Koordinátora MRPS. Ten v záujme jej napredovania mapuje aktivity voči mládeži naprieč rezortmi, čo umožní lepšiu komunikáciu a spolupodieľanie sa na realizácii a podpore jednotlivých projektov, implementácii opatrení.

G) Na základe priebehu a výstupov z jednotlivých konzultácií navrhujeme nasledovnú štruktúru medzirezortnej pracovnej skupiny MŠVVaŠ SR pre tvorbu štátnej politiky mládeže, nielen pri sledovaní napĺňania cieľov Stratégie:

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.

Návrh štruktúry MRPS:

Koordinátor mapuje odpočet plnenia úloh a v prípade nedostatočného napĺňania cieľov definuje potreby a kľúčových aktérov, týchto následne oslovuje. V spolupráci s Odborom mládeže zvoláva MRPS, ako aj pracovné skupiny. Podľa potreby môže byť koordinátorov viac – napr. ako pri príprave Správy o mládeži 2018 – pre každú oblasť kompetentný odborník.

Stretnutia majú informačný, prípadne rokovací charakter

Workshopy s metódami NFV, ktorých cieľom je definovanie konkrétnych opatrení, prípadne plnenie ďalších úloh, zadaných koordinátorom MRPS

Každý rezort, inštitúcia, organizácia nominuje dvoch členov MRPS. Ideálne jedného s kompetenciami ovplyvniť implementáciu opatrení (politik) a druhého schopného odborne zastrešiť jednotlivé témy (odborník).

„Politik“ sa zúčastňuje pravidelných stretnutí MRPS, zvolávanej podľa potrieb Odboru mládeže, zabezpečuje prenos informácií, vrátane uložených úloh, do rezortu. Komunikuje s odborníkom.

„Odborník“ sa zúčastňuje pracovných skupín, ktorých cieľom je definovať konkrétne opatrenia v súvislosti s jeho rezortom a dotknutými strategickými materiálmi v práci s mládežou.

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.